

Budżety gospodarstw domowych w województwie podlaskim w 2019 r.

09.10.2020 r.

↑ 9,1%

Wzrost przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę w gospodarstwach domowych w skali roku

W 2019 r. w województwie podlaskim odnotowano wzrost dochodów, przy jednoczesnym spadku wydatków na 1 osobę w gospodarstwach domowych w ujęciu rocznym. Gospodarstwa domowe oceniały swoją sytuację materialną jako lepszą niż przed rokiem. Ponadto, w porównaniu z 2018 r. zmniejszyły się wskaźniki ubóstwa skrajnego i ustawowego, a wzrósł wskaźnik ubóstwa relatywnego.

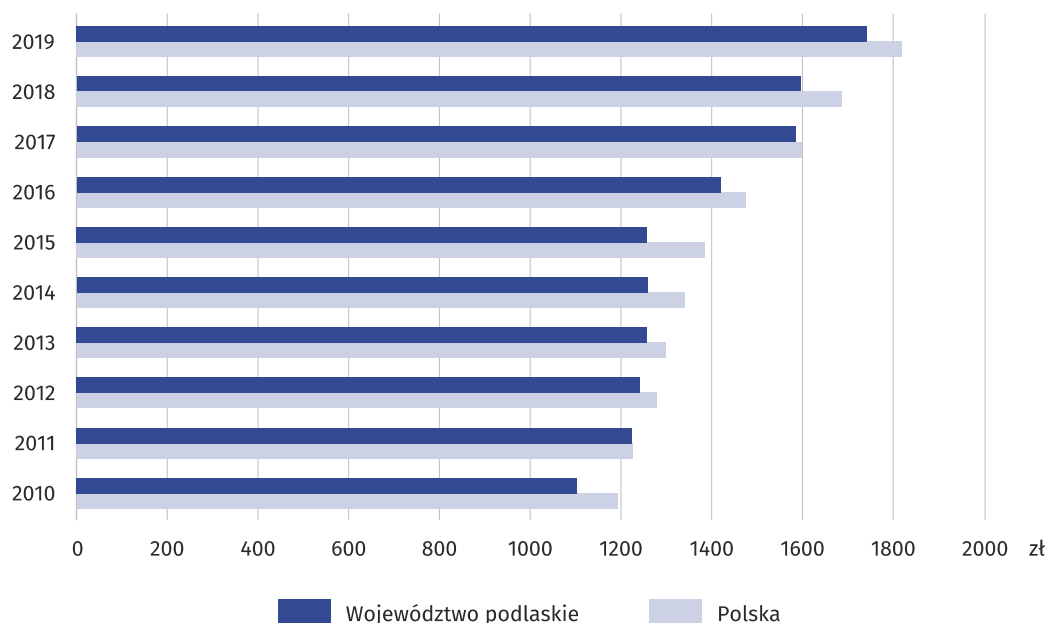
W 2019 r. w województwie podlaskim badaniem budżetów objęto 1128 gospodarstw domowych, co stanowiło 3,1% ogólnej liczby gospodarstw zbadanych w kraju. Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym wyniosła 2,65, podczas gdy w kraju ukształtowała się na poziomie 2,61.

Dochody gospodarstw domowych

W 2019 r. w województwie podlaskim przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny przypadający na 1 osobę w gospodarstwach domowych wyniósł 1741,70 zł i był o 77,44 zł niższy niż średnio w kraju. W porównaniu z poprzednim rokiem kwota ta w województwie wzrosła o 9,1%, podczas gdy w kraju zwiększyła się o 7,4%. W analizowanym roku, podobnie jak rok wcześniej, Podlaskie zajmowało pod tym względem 11. miejsce w Polsce, wyprzedzając województwa: opolskie, świętokrzyskie, warmińsko-mazurskie, lubelskie i podkarpackie.

W porównaniu z poprzednim rokiem spadł udział dochodów z pracy najemnej, a wzrósł udział dochodów ze świadczeń społecznych oraz z pracy na własny rachunek w ogólnym dochodzie rozporządzalnym przypadającym na 1 osobę w gospodarstwach domowych

Wykres 1. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych



Na dochód rozporządzalny gospodarstwa domowego składają się przede wszystkim dochody z pracy najemnej oraz dochody ze świadczeń społecznych. W 2019 r. w województwie podlaskim ich udział w dochodzie rozporządzalnym wyniósł odpowiednio 42,0% i 31,6% (w kraju – 51,8% i 32,1%).

Tablica 1. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2019	
		województwo podlaskie	Polska
	w złotych		
OGÓŁEM	1596,76	1741,70	1819,14
w tym dochody:			
Z pracy najemnej	694,87	732,17	941,65
Z pracy na własny rachunek	105,32 ^a	117,73	164,69
Ze świadczeń społecznych	496,81	550,00	584,43

a Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi 17,79%.

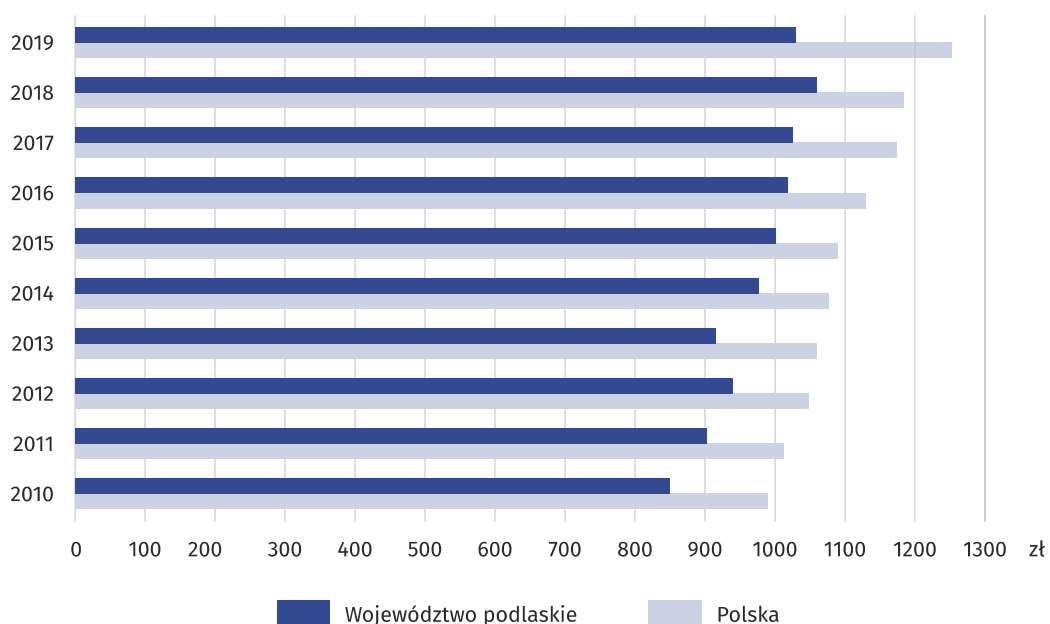
W porównaniu z 2018 r. udział dochodów z pracy najemnej w dochodzie rozporządzalnym zmniejszył się o 1,5 p. proc. Wyższy niż przed rokiem był natomiast udział dochodów ze świadczeń społecznych – o 0,5 p. proc. oraz dochodów z pracy na własny rachunek – o 0,2 p. proc.

Wydatki gospodarstw domowych

W 2019 r. przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych w województwie podlaskim wyniosły 1029,51 zł i były o 222,22 zł niższe niż średnio w kraju. W porównaniu z 2018 r. nastąpił ich spadek o 3,4% (w kraju zanotowano wzrost o 5,5%). Pod względem wysokości przeciętnych wydatków w analizowanym roku województwo podlaskie znalazło się na 14. miejscu w kraju (o dwie pozycje niżej niż przed rokiem).

Gospodarstwa domowe poniosły znacznie większe niż rok wcześniej wydatki na łączność, a mniejsze – na transport oraz odzież i obuwie

Wykres 2. Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych



W 2019 r. w strukturze wydatków gospodarstw domowych w województwie podlaskim aż 96,3% stanowiły wydatki związane z zakupem towarów i usług konsumpcyjnych (w kraju 96,0%). Na żywność i napoje bezalkoholowe gospodarstwa domowe przeznaczały przeciętnie 31,1% ogólnej kwoty wydatków. Znaczącą grupą wydatków ponoszonych przez gospodarstwa domowe były opłaty z tytułu użytkowania mieszkania lub domu i za korzystanie z nośników energii, które stanowiły 16,1% ogółu oraz wydatki na transport – 9,8%.

Struktura przeciętnych miesięcznych wydatków gospodarstw domowych w województwie podlaskim nie odbiegała znacząco od struktury tych wydatków w kraju. Największą różnicę odnotowano w przypadku wydatków na żywność i napoje bezalkoholowe, których udział w województwie był o 5,9 p. proc. wyższy niż średnio w kraju. Niższy od średniej krajowej był natomiast udział wydatków m.in. z tytułu użytkowania mieszkania lub domu i korzystania z nośników energii (o 1,9 p. proc.) oraz na rekreację i kulturę (o 1,7 p. proc.).

Tablica 2. Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2019	
		województwo podlaskie	Polska
	w złotych		
OGÓŁEM	1066,10	1029,51	1251,73
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^a	1019,99	991,22	1201,23
w tym:			
Żywność i napoje bezalkoholowe	303,41	319,77	314,35
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	24,78	26,44	31,70
Odzież i obuwie	59,61	50,29	60,53
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	175,64	165,30	224,93
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	64,74 ^b	61,29 ^c	70,58
Zdrowie	45,14	47,94	64,30
Transport	130,09 ^d	100,48	121,42
Łączność ^e	45,01	50,16	55,24
Rekreacja i kultura	53,63	50,72	82,53
Edukacja	7,70	7,98 ^f	18,77 ^g
Restauracje i hotele	44,23	43,23	61,41
Pozostałe towary i usługi	62,88	60,49	77,52

a łącznie z kieszonkowymi nieuwzględnionymi w podziale według rodzajów wydatków.

b–d, f, g Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: b – 11,36%, c – 18,74%, d – 17,18%, f – 21,44%, g – 24,64%.

e łącznie z wydatkami na usługi internetowe.

W porównaniu z 2018 r. w województwie wzrost odnotowano m.in. w przypadku wielkości wydatków na łączność (o 11,4%), napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (o 6,7%) oraz zdrowie (o 6,2%). W skali roku nastąpił spadek wydatków m.in. na transport (o 22,8%) oraz odzież i obuwie (o 15,6%).

W 2019 r. gospodarstwa domowe z Podlaskiego ponosiły najmniejsze wydatki z tytułu użytkowania mieszkania lub domu i korzystania z nośników energii spośród wszystkich województw w kraju, w przypadku wydatków na zdrowie oraz rekreację i kulturę Podlaskie uplasowało się na 15. miejscu w Polsce, a na odzież i obuwie – na 14. miejscu w Polsce.

Spożycie artykułów żywnościowych

W 2019 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, w województwie podlaskim zmniejszyło się spożycie większości artykułów żywnościowych. Największy spadek dotyczył spożycia cukru (o 16,8%), warzyw (o 12,0%), w tym ziemniaków (o 18,7%), pieczywa (o 6,7%), jaj (o 6,3%) i mleka (o 6,1). Wzrosło natomiast spożycie m.in.: masła (o 15,4%), serów i twarogów (o 6,8%) oraz kawy, herbaty i kakao (o 4,5%).

W skali roku, w przeliczeniu na 1 osobę w gospodarstwach domowych, wzrosło spożycie masła, serów i twarogów oraz kawy, herbaty i kakao, natomiast spadło spożycie cukru, warzyw, pieczywa, jaj i mleka

Tablica 3. Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2019	
		województwo podlaskie	Polska
Pieczywo i produkty zbożowe – w kg	5,55	5,44	5,36
w tym pieczywo ^a	3,15	2,94	2,98
Mięso – w kg	6,45	6,49	5,08
w tym:			
mięso surowe	3,80	3,77	2,87
wędliny i inne przetwory mięsne ^b	2,43	2,48	1,97
Ryby i owoce morza ^c – w kg	0,37	0,37	0,27
Mleko ^d – w l	3,47	3,26	2,87
Jogurty – w kg	0,59	0,56	0,54
Sery i twarogi ^e – w kg	0,74	0,79	0,89
Jaja – w szt.	12,62	11,82	10,99
Oleje i tłuszcze – w kg	1,06	1,02	1,05
w tym masło	0,13	0,15	0,28
Owoce – w kg	3,91	3,69	3,79
Warzywa – w kg	8,85	7,79	7,61
w tym ziemniaki	3,59	2,92	2,75
Cukier – w kg	1,01	0,84	0,80
Kawa, herbata, kakao – w kg	0,22	0,23	0,24
Wody mineralne i źródlane – w l	5,60	5,55	5,78
Soki owocowe i warzywne – w l	0,89	0,85	1,04

a Bez pieczywa chrupkiego, tostowego i cukierniczego.

b Łącznie z wyrobami garmażeryjnymi, bez przetworów podrobowych.

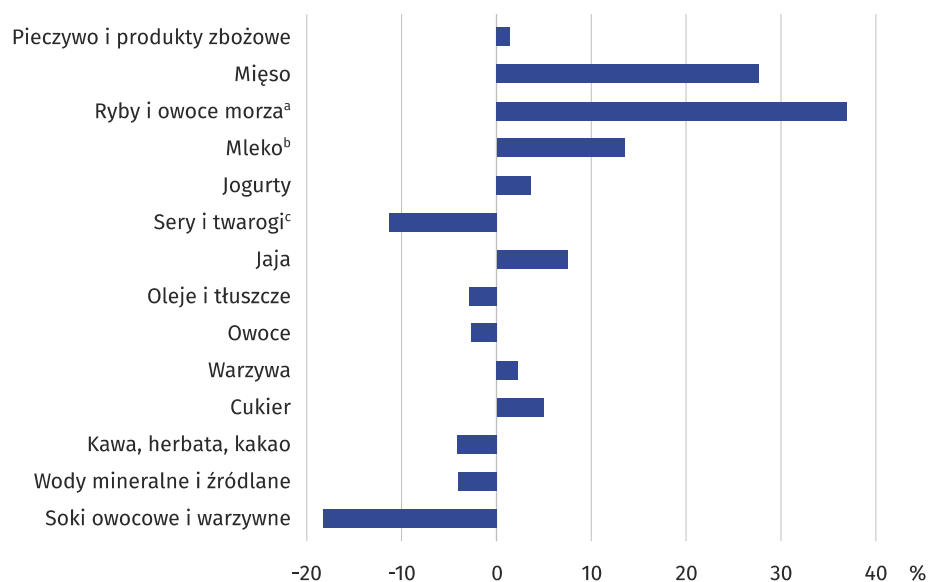
c Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmażeryjnych i panierowanych, bez konserw rybnych.

d Bez zagęszczonego i w proszku.

e Bez słodkich serków.

W analizowanym roku w województwie podlaskim odnotowano większe niż średnio w kraju spożycie na 1 osobę w gospodarstwach domowych m.in.: ryb i owoców morza (o 37,0%), mięsa (o 27,8%), w tym mięsa surowego (o 31,4%) oraz wędlin i innych przetworów mięsnych (o 25,9%), a także mleka (o 13,6%). Mniejsze było natomiast spożycie m.in.: masła (o 46,4%), soków owocowych i warzywnych (o 18,3%) oraz serów i twarogów (o 11,2%).

Wykres 3. Odchylenia przeciętnego miesięcznego spożycia wybranych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych w województwie podlaskim względem ich przeciętnego miesięcznego spożycia w kraju w 2019 r.



a Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmażeryjnych i panierowanych, bez konserw rybnych.

b Bez zagęszczonego i w proszku.

c Bez słodkich serków.

W 2019 r. wśród wszystkich województw w Polsce Podlaskie charakteryzowało się najwyższym poziomem spożycia mięsa (w tym mięsa surowego oraz wędlin i innych przetworów mięsnych), jak również ryb i owoców morza na 1 osobę w gospodarstwach domowych. Pod względem spożycia mleka, podobnie jak przed rokiem, zajmowało 3. miejsce w kraju. Jednocześnie w województwach podlaskim i świętokrzyskim odnotowano najniższe spożycie serów i twarogów na 1 osobę w gospodarstwach domowych.

Wyposażenie w niektóre przedmioty trwałego użytkowania

W 2019 r., podobnie jak rok wcześniej, powszechnie występującymi w gospodarstwach domowych dobrami trwałego użytkowania były odbiorniki telewizyjne, telefony komórkowe i pralki automatyczne. Ponad 2/3 gospodarstw domowych w województwie podlaskim posiadało samochód osobowy, sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku, komputer osobisty, smartfon oraz kuchenkę mikrofalową.

W analizowanym roku, w porównaniu z rokiem poprzednim, w województwie odnotowano wzrost udziału gospodarstw domowych posiadających m.in. motocykl (o 2,6 p. proc.), samochód osobowy (o 2,2 p. proc.) lub smartfon (o 2,0 p. proc.).

W 2019 r. w województwie podlaskim, w odniesieniu do średniej krajowej, odnotowano wyższy odsetek gospodarstw domowych posiadających m.in. sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku (o 5,4 p. proc.), samochód osobowy (o 4,5 p. proc.), kuchenkę mikrofalową (o 3,9 p. proc.) oraz motocykl (o 3,5 p. proc.). Niższy był natomiast stopień wyposażenia gospodarstw m.in. w zmywarkę do naczyń (o 8,8 p. proc.), kuchenkę elektryczną z płytą ceramiczną, indukcyjną (o 6,1 p. proc.), komputer osobisty i urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej (po 4,3 p. proc.), w tym laptop, tablet (o 5,4 p. proc.), oraz zestaw kina domowego (o 3,7 p. proc.).

Gospodarstwa domowe były lepiej niż przed rokiem wyposażone w dobra trwałego użytkowania, takie jak: motocykl, samochód osobowy lub smartfon

Tablica 4. Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2019	
		województwo podlaskie	Polska
	w % ogółu gospodarstw domowych		
Pralka automatyczna	93,8	94,7	94,8
Zmywarka do naczyń	35,1	31,3	40,1
Kuchenka mikrofalowa	69,2	66,7	62,8
Kuchenka elektryczna z płytą ceramiczną, indukcyjną	11,9	11,7	17,8
Sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku ^b	77,9	69,3	63,9
Odbiornik telewizyjny	98,1	97,8	95,9
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	59,2	58,3	62,6
Telefon stacjonarny	25,8	20,0	16,7
Telefon komórkowy	94,7	95,0	97,1
w tym smartfon	65,4	67,4	72,1
Zestaw kina domowego	9,0	8,3	12,0
Komputer osobisty	70,1	68,5	72,8
w tym laptop, tablet	64,2	58,0	63,4
Drukarka	36,6	30,7	32,8
w tym drukarka wielofunkcyjna	24,5	21,0	23,1
Rower (bez dziecięcego)	66,1	64,7	61,4
Motocykl, skuter, motorower	6,5	9,1	5,6
Samochód osobowy	70,1	72,3	67,8

a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów.

b Obejmuje: radio, radiomagnetofon, radio z odtwarzaczem płyt kompaktowych lub radiomagnetofon z odtwarzaczem płyt kompaktowych, wieżę.

W analizowanym roku Podlaskie było województwem o najniższym w kraju odsetku gospodarstw domowych posiadających telefon komórkowy. Jednocześnie województwo podlaskie zajmowało 4. miejsce w kraju pod względem udziału gospodarstw wyposażonych w samochód osobowy i 5. miejsce pod względem udziału gospodarstw wyposażonych w kuchenkę mikrofalową w ogólnej liczbie gospodarstw domowych.

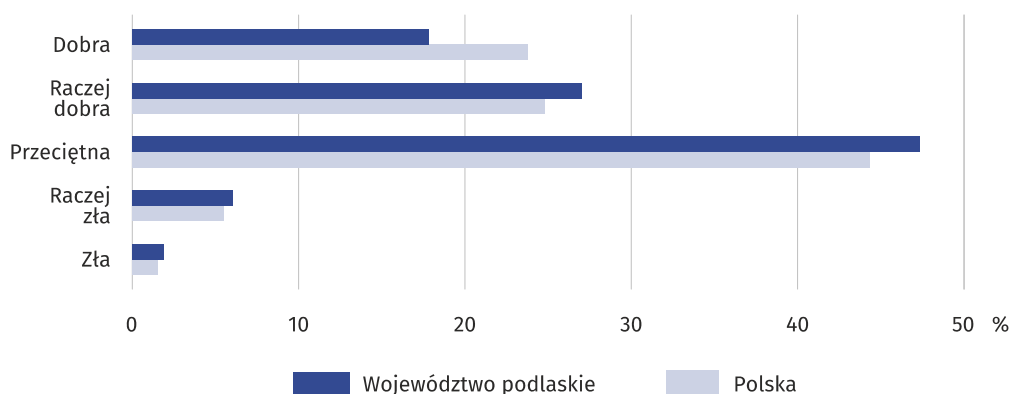
Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych

W 2019 r. w województwie podlaskim swoją sytuację materialną jako dobrą oceniło 17,8% gospodarstw domowych, zaś jako raczej dobrą – 27,0%. W ciągu roku odsetek oceniających sytuację swego gospodarstwa pozytywnie zwiększył się o 4,1 p. proc. (w kraju – o 4,6 p. proc.).

Udział gospodarstw określających swoją sytuację materialną jako przeciętną wyniósł 47,4% i w porównaniu z 2018 r. zmniejszył się o 4,3 p. proc. (w kraju – o 3,5 p. proc.).

Więcej gospodarstw domowych niż rok wcześniej pozytywnie oceniło swoją sytuację materialną

Wykres 4. Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych w 2019 r.



W omawianym roku w województwie podlaskim odsetek gospodarstw postrzegających swoją sytuację jako raczej złą ukształtował się na poziomie 6,0%, a oceniających ją jako złą – na poziomie 1,8%. W 2019 r. udział gospodarstw domowych oceniających swoją sytuację materialną negatywnie był o 0,2 p. proc. wyższy od zanotowanego przed rokiem (w kraju zmniejszył się o 1,1 p. proc.).

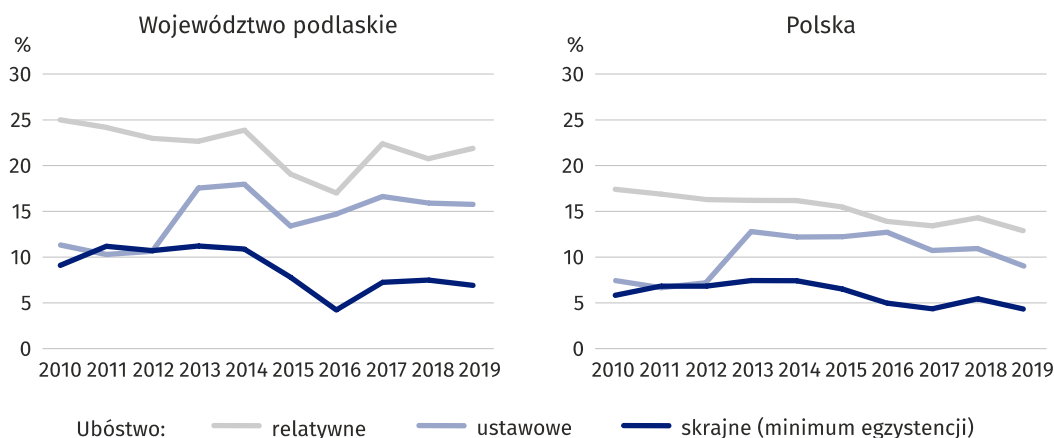
Ubóstwo

W 2019 r. w województwie podlaskim odnotowano spadek stopy ubóstwa skrajnego do poziomu 7,0% (w 2018 r. – 7,5%) oraz ubóstwa ustawowego do poziomu 15,7% (przed rokiem – 15,9%). Stopa ubóstwa relatywnego, pomimo spadku wydatków i przy jednoczesnym wzroście dochodów gospodarstw domowych, wzrosła do poziomu 21,8% (rok wcześniej – 20,8%).

W Polsce w 2019 r. wszystkie wskaźniki dotyczące ubóstwa były niższe niż w roku poprzednim, przy czym największy spadek dotyczył stopy ubóstwa ustawowego (o 1,9 p. proc.).

W skali roku zasięg ubóstwa skrajnego i ustawowego uległ zmniejszeniu, zaś wzrosła stopa ubóstwa relatywnego

Wykres 5. Zasięg ubóstwa w gospodarstwach domowych




Wskaźniki zasięgu ubóstwa w województwie podlaskim w analizowanym roku znacznie przewyższały wartości ogólnokrajowe. W rankingu pod względem poziomu ubóstwa Podlaskie było województwem o najwyższych stopach ubóstwa ustawowego oraz relatywnego. W przypadku stopy ubóstwa skrajnego wyższą wartość odnotowano tylko w województwie małopolskim.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Białymstoku
Dyrektor Ewa Kamińska-Gawryluk
Tel: 85 749 77 15

Rozpowszechnianie:
Informatorium Statystyczne
Tel: 85 749 77 45, 85 749 77 88

 bialystok.stat.gov.pl

 @Bialystok_STAT

 @UrzadStatystycznywBialymstoku

Powiązane opracowania

[Budżety gospodarstw domowych w 2019 r.](#)

[Zasięg ubóstwa ekonomicznego w Polsce w 2019 r.](#)

[Sytuacja gospodarstw domowych w 2019 r. w świetle wyników badania budżetów gospodarstw domowych](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#) → Gospodarstwa domowe

[Dziedziczne Bazy Wiedzy – Warunki życia ludności](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Budżet gospodarstwa domowego](#)

[Dochód do dyspozycji](#)

[Dochód rozporządzalny gospodarstwa domowego](#)

[Gospodarstwo domowe](#)

[Spożycie artykułów żywnościowych w gospodarstwie domowym](#)

[Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstwa domowego](#)

[Wskaźnik zasięgu ubóstwa relatywnego \(stopa ubóstwa relatywnego\)](#)

[Wskaźnik zasięgu ubóstwa skrajnego \(stopa ubóstwa skrajnego\)](#)

[Wskaźnik zasięgu ubóstwa ustawowego \(stopa ubóstwa ustawowego\)](#)

[Wydatki gospodarstwa domowego](#)

[Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne](#)

[Wyposażenie gospodarstw domowych](#)